

SAUER OG GJETERE OG DEN SLAGS

Fra en preken i Rønvik kirke 30.april 2017
av Hilde Fylling

Prekenteeksten fra Joh.10.11-18:

«Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. Men den som er leiekar og ikke gjeter, og som selv ikke eier sauene, han forlater dem og flykter når han ser ulven komme, og ulven kaster seg over dem og sprer flokken. For han er bare leiekar og har ingen omsorg for sauene. Jeg er den gode gjeteren. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, slik som Far kjenner meg og jeg kjenner Far. Jeg gir livet mitt for sauene. Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også dem må jeg lede. De skal høre min stemme, og det skal bli én flokk og én gjeter. Far elsker meg fordi jeg gir livet mitt for siden å ta det tilbake. Ingen tar mitt liv, jeg gir det frivillig. For jeg har makt til å gi det og makt til å ta det tilbake igjen. Dette er oppdraget jeg har fått av min Far.»

Fortellingen hvor Jesus beskriver seg selv som den gode hyrden, den gode gjeteren, aktiverer noen bilder i meg.

Det første er et stort bilde fra ett av de mange forsamlingshusene jeg var på som barn. Jeg husker ikke hvor det var, kanskje et misjonshus eller et bedehus. Jeg husker derimot bildet veldig godt. Det var et bilde av Jesus, med langt, brunt hår, kledd i en kjortel og bare føtter i sandaler. I armene bar han et lite lam. Jeg husker det som et fint bilde, et varmt og nært bilde av Jesus. Som barn oppfattet jeg at Jesus bryr seg om alle dyrene, og det syntes jeg var fint. Som voksen skjønner jeg at bildet handler om Jesus og oss, at det er oss mennesker han vil verne og trygge. Den omsorgsfulle hyrden finner vi brukt om Gud flere steder i Bibelen. Jeg vet mange som er glad i salme 23, i Det gamle testamente, som begynner sånn: «Herren er min hyrde, jeg mangler ingenting». Der beskrives Gud som den gode hyrden som både finner de gode beitemarkene, hvor man kan få mat og vann, næring og ny kraft til det man skal gjøre denne

dagen, men som også finner gode plasser for hvile, for ro og for trøst når man beveger seg i farlige områder eller i skyggen av døden. Ordene og setningene i Salme 23 er varme og nære, og beskriver det trygge og gode forholdet som et menneske kan ha til Gud, og den tilliten vi kan ha til at Gud har omsorg for oss. I virkelighetens verden møter jo erfaringen av den omsorgsfulle Gud også andre erfaringer, hvor man har følt Gud fraværende, eller at man ikke alltid har fått den hjelpa eller omsorgen man har ønsket. Likevel tror jeg at troen på Guds omsorg er en viktig del av forholdet til Gud for mange av oss. Når Jesus tar opp bildet av Gud som hyrde og setter seg selv inn i det, så er det for å understreke at han ikke bare er et menneske, men kan gå inn i alle Guds roller i et menneskes liv. Han kjenner oss og vil la seg kjenne av oss.

Det andre bildet er fra et TV-program hvor forskeren Andreas Wahl prøvde å finne svar på om alle de ulike selvhjelpsbøkene som presenteres i samfunnet, om de har noen effekt. Det finnes mange bøker som med enkle grep og gode råd skal få oss til å utvikle oss i en god retning. Men Andreas Wahl sitt spørsmål var: «Blir man bedre ledere? Blir man sterkere, mer effektiv, får bedre selvtillit eller noe av det andre som loves, av disse selvhjelpsbøkene? Andreas Wahl syntes å finne ut at svaret på disse spørsmålene stort sett er nei. Det meste av dette virket ikke. I forlengelsen av programmet har jeg reflektert over hvor mange det er som ønsker å være hyrder og gjeterer rundt oss. Det er mange som mener å ha svarene på spørsmål vi kanskje har stilt. Det er mange som vil ha oss til å gå i den eller den retningen eller gjøre ting sånn eller sånn. På mange måter er kulturen vår blir mer individualistisk: Vi kan velge vår egen vei i livet. Men samtidig er vi omgitt av veldig mange som mener mye om hva vi skal gjøre, hvordan vi skal gjøre det og hva vi skal bruke tid og penger på. Det er mange som gjerne vil være gjete oss hit eller dit. Jesus sine ord om å være den gode gjeteren kan inspirere oss til å tenke gjennom hvilke hyrder eller ledere som virkelig er gode ledere. Hvem vil vårt beste, og hvem vil berike seg selv? Hvem vil gjerne føre og lede, men

stikker når problemene dukker opp? Hva skal til for å være en virkelig god leder, og hva har vi rett til å forvente av en god leder? Disse spørsmålene er viktige også i kirken. Vi har mange ledere, på alle nivåer, og i den gamle presterollen var begrepet «hyrde» viktig for å forstå prestatjenesten. Kirken har hatt og har mange gode ledere og hyrder, men mange har også erfaringer av at også kirkens ledere har misbrukt sin hyrdeposisjon til å stenge ute eller til å sikre egen status og posisjon mer enn menneskene rundt seg. Fortellingen om den gode hyrden kan utfordre oss til å tenke nøye gjennom hva som skal til for å være en god leder i kirken.

Det tredje bildet denne teksten aktiverer, er bildet av Per Fugelli. For han sa i et intervju: «Ikke vær et ett-tall på jorden. Bry deg om flokken din.» Flokken. Fellesskapet. Tilhørigheten. Vi tilhører mange forskjellige fellesskap, mange flokker: familien, slekta, nabolaget, arbeidsmiljøet eller skoleklassen, bibelgruppa eller syforeninga. Mange ulike flokker. Og sånn var det også tenkt fra Skaperen sin side: «Det er ikke godt for mennesket å være alene», sa Han. Vi trenger flokker å høre til. Vi trenger fellesskap med andre for å vokse og utvikle oss som mennesker. Vi trenger å bryne oss på hverandre, men vi trenger også støtte fra hverandre i motgang. Vi trenger hverandres meninger og innspill for å bygge gode samfunn, både de små og de store, og vi trenger å kjenne tryggheten i å høre til. For mange er fellesskapet i kirken viktig. Viktig – ikke fordi vi er enige om alt, men fordi vi deler noe av det som er bærende for livet. Vi deler en tilhørighet til Kristus. Vi deler hyrde i liv og død. Fortellinga om Jesus som den gode gjeteren kan godt utfordre oss til å se på hva som er vår rolle i de flokkene vi er en del av, og hva som kan være vår rolle i akkurat denne flokken: De som hører til i denne kirken. Hvordan kan jeg best være med å ta vare på denne flokken? Hva kan være mi rolle? Og ikke minst, hvordan opplever jeg velsignelsen i å tilhøre en flokk som ber og deler de evige ordene?

Jesus beskriver hva han er villig til å ofre for flokken sin: Han er villig til å gi sitt liv for å berge oss. Intet mindre. Og disiplene fikk erfare at han stod ved sine ord. Og alle generasjoner troende siden har holdt oss fast i nettopp det: At han levde for oss, døde for oss og stod opp for oss. Å tilhøre flokken hans, gir evighetspotensiale.